

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio XIII. An Decretum Concilii Tridentini circa Matrimonium
Filiorum-familias ad Doctrinam pertineat, an ad Disciplinam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

modi Praefecta & ejus Vicaria . . . tacitis suffragiis coram Superiore, aut ejus Ministro eligantur, qui extra Monasterium ad Cancellos, sive Clabros, sicut ex Decreto Concilii Tridentini. Equidem credibile est, verba hæc tacitis suffragiis, designare suffragia non publicata, sive scriptis emissa seu viva vocis oraculo.

Post hanc Conciliationem obiter observamus, verbum hoc, *temporalium*, huic junctum, *Abbatum*, insinuare, mentem Concilii Tridentini non fuisse ut dispositio Decreti sui ad Abbates perpetuos extendere-retur.

Porro, eos exceptit Concilium, forte ideò, quod sint Prælati Episcopis conferendi, & veterem electionis Episcoporum formam servaverat.

SECTIO XIII.

An Decretum Concilii Tridentini circa Matrimonium filiarum familiæ ad Doctrinam pertineat, an ad Disciplinam?

MAGNI, quoad Galliam, refert, ut discutiatur solvaturque proposita quaestio. Nam, si Decretum de quo agitur pertineret ad Dogma, vix defendi posset mos Galliarum, quo Matrimonia Filiorum familias Minorum, absque consensu eorum, in quorum sunt potestate, inita, irrita sunt, quippe, qui adversaretur dogmati fidei, in qua omnes Ecclesie consentire debent. E contra si Decretum ad meram *Disciplinam* referendum sit, mos Gallicanus absque negotio purgari potest; siquidem Ecclesie præcipua, quales sunt Nationales, licentiam habent sibi instituendi Disciplinam, quam Nationis moribus congruam arbitrantur.

Utilis proinde quaestio hujus decisio, verum etiam necessaria, propter rationes, quæ ex utraque parte afferri possunt. Et quidem pertinere videtur ad Disciplinam hoc Decretum. 1. Quod situm sit inter Decreta Reformationis, quæ vulgò Disciplinam respiciunt. 2. Ex historia priorum XII. Saeculorum multa suppetunt probationes, quòd nuptiæ Minorum, absque consensu Parentum aut Tutorum celebratae, pro infectis haberentur. Hæ collectæ fuerunt in *Justificatione usum Gallia*, quoad hanc rem, & in Libro cui titulus, *Doctrina Canonum in Corpore Juris inclusorum &c.* in quo plures novæ probationes congestæ sunt. 3. Ex historia saeculorum sequentium, in quibus plures Ecclesie prohibuerunt solum ea Matrimonia, non verò ea resciderunt. Factum hoc probatum fuit in duobus libris laudatis. 4. Ex historia rerum gestarum in Tridentino circa illa Matrimonia discimus, plurimis Patribus placuisse, ut ejusmodi matrimonia rescinderentur; cum autem inter eos non conveniret de modo, ad quem restringenda erat Parentum & Tutorum potestas, cum cæteris consenserunt, ut illa rata manerent; aliundè Decretum, quatenus respicit Matrimonia Filiorum familias, anathemate ferit non eos, qui hæc Matrimonia vituperant, vel ea impediunt, vel iis intercedunt, sed eos, qui falso affirmant, Matrimonia à filiis familias contracta irrita esse, ac parentes ea posse rata vel irrita facere, & sic anathema cadit in eos, qui spargunt doctrinam, quam Synodus falsam esse declarat.

Quæ cum ita sint, probata quaestio utilitate nec non decisio necessitate, aio, Decretum, de quo agitur, pertinere ad Dogma & ad Disciplinam; ad Dogma, quatenus damnat errorem eorum, qui asserant Matrimonia à Filiis familias contracta absque consensu parentum, rata esse aut irrita, prout ipsis placuisset eorum rescissionem postulare, vel à suo jure abstinere, eosque habere ejusmodi jus non à lege humana, sed à lege naturali & divina in Decalogo contenta, ita, ut independentè à legibus civilibus vel Ecclesiasticis, quæ Matrimonia rescindunt, vel rescindi propter querelam parentum volunt, pro-

miscuum parentibus esset, ea pro infectis & vetitis, aut pro legitimis habere.

Quod ut confirmetur, observandum est, hic agi de propositione cujus falsitas demonstrari potest per Sacram Scripturam & per Traditionem. Per Scripturam, quia nullus reperitur locus, qui Matrimonia Filiorum absque consensu parentum facta, irrita declaret, vel parentibus tribuat jus illa irritandi.

Per Traditionem, quia Canones, qui tales nuptias irritas declaraverunt, fundantur in legibus civilibus seu patria potestate, quæ Civibus Romanis propria erat *Instit. Lib. 1. Tit. 9.* aliundè verò, ut supra notavimus historia Ecclesiastica ex pluribus monumentis ad Traditionem pertinentibus excerpta docet, à Saeculo XII. plures Ecclesias Occidentales, non rescidisse ejusmodi nuptias. Porro, ut doctrina aliqua ad Dogma pertineat sufficit, ut, per Scripturam vel Traditionem probari queat; tunc enim constat, eam revelatam fuisse, cum in Verbo Divino contineatur, scripto aut non scripto, per quod revelatio ad nos usque pervenit.

Idem Decretum pertinet quoque ad *Disciplinam* ex pluribus causis. 1. Partem constituit Decreti circa Disciplinam; nam *capite eodem* Concilium rescindit Matrimonia Clandestina in futurum, postquam declaraverit, quòd, licet Ecclesia ea semper detestata sit, ea tamen rata & valida hæcenus fuisse. Circumstantia hæc ostendit, rem tempori esse obnoxiam, atque ita pertinere ad Disciplinam. Cæterum, quidquid Concilium adjicit de necessitate denuntiationum, sive *Bannorum*, de modo eas faciendi, de numero testium, qui sponsalibus interesse debent, de verbis, quæ Parochus adhibere debet, pro regionis consuetudine, ad Disciplinam meram pertinet, cum pendeat à circumstantiis Temporum, locorum & personarum.

2. Hoc Decretum significat, Matrimonia à Filiis familias absque consensu parentum contracta rescindi posse à Principibus atque ab Ecclesia; nam restringit anathema ad eos, qui affirmant, eorum rescissionem à parentum arbitrio pendere; atque ita permittit existimare, quòd ejusmodi jus ad alios pertineat, scilicet Principem & Ecclesiam. Porro, usus hujus juris meram Disciplinam respicit, quæ juxta temporaria loca & personas temperanda esse dignoscitur.

SECTIO XIV.

De Concilio Tridentino comprehendens cæteras Quaestiones.

QUAESTIO I.

An Concilium Tridentinum faverit sententia euenti, Papam esse Superiorem Concilio Generali.

UT resolvatur hæc Quaestio, colligendum est quòd Concilium Tridentinum dicit aptum & contrarium huic sententia; & unum cum altero conferendum, ut possit intelligi, an magis pro causa Papæ quàm in favorem Concilii Generalis locutum fuerit.

1. Quod statim offertur in gratiam Papæ est clausula (*salva in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate*) quæ legitur in Capite Decreti de Reform. SESS. VII. videtur eadem clausula, in Cap. 21. SESS. XXV. de Ref. sicut & in Cap. 6. SESS. VII. jam citatæ. Nam, ut Papæ dici possit non contineri in Decretis Concilii ad Disciplinam pertinentibus, necesse est Concilium in hoc agnovisse, Papam Concilio Generali non esse submissum.

2. Alterum, quòd potest excipi è Concilio Tridentino in favorem Superioritatis Papæ in Concilium Generale, est, quòd in Bullâ, quæ PAULUS III. suis Legatis facultatem dedit transferendi Concilium, non fit